

Judikatūras krājums

Lieta C-157/14

Neptune Distribution SNC
pret
Ministre de l'Économie et des Finances

(*Conseil d'État* (Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Regula (EK) Nr. 1924/2006 — Direktīva 2009/54/EK — Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. panta 1. punkts un 16. pants — Patērētāja aizsardzība — Uzturvērtības un veselīguma norādes — Dabīgie minerālūdeņi — Nātrija vai sāls saturs — Aprēķināšana — Nātrija hlorīds (galda sāls) vai kopējais nātrija daudzums — Vārda un informācijas brīvība — Darījumdarbības brīvība

Kopsavilkums – Tiesas (ceturtā palāta) 2015. gada 17. decembra spriedums

1. *Prejudiciālie jautājumi — Tiesas kompetence — Atbilstošo Savienības tiesību aspektu identificēšana — Jautājumu pārformulēšana*

(*LESD 267. pants*)

2. *Tiesību aktu tuvināšana — Uzturvērtības un veselīguma norādes uz pārtikas produktiem — Regula Nr. 1924/2006 — Norāde par nātrija vai sāls saturu dabīgajos minerālūdeņos — Etiķetes, kas liek saprast, ka minerālūdeņi ir ar zemu nātrija vai sāls saturu, bet kuru saturs patiesībā ir vienāds ar vai pārsniedz 20 mg/l — Nepieļaujamība*

(*Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 1924/2006, kas grozīta ar Regulu Nr. 107/2008, 8. panta 1. punkts un pielikums; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/54 9. panta 2. punkts un III pielikums*)

3. *Tiesību aktu tuvināšana — Uzturvērtības un veselīguma norādes uz pārtikas produktiem — Regula Nr. 1924/2006 — Tādu etiķešu aizliegums, ar kurām patērētājs var tikt maldināts par nātrija vai sāls saturu dabīgajos minerālūdeņos — Vārda un informācijas brīvības un darījumdarbības brīvības nesamērīgs ierobežojums — Neesamība — Piesardzības principa ņemšana vērā*

(*Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. panta 1. punkts un 16. pants; Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 1924/2006, kas grozīta ar Regulu Nr. 107/2008, 8. panta 1. punkts un pielikums; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/54 9. panta 2. punkts un III pielikums*)

4. *Tiesību aktu tuvināšana — Uzturvērtības un veselīguma norādes uz pārtikas produktiem — Regula Nr. 1924/2006 — Minēto norāžu izmantošanas nosacījumi — Savienības likumdevēja rīcības brīvība — Pārbaude tiesā — Robežas*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 1924/2006, kas grozīta ar Regulu Nr. 107/2008, 8. panta 1. punkts)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 33. un 34. punktu)

2. Regulas Nr. 1924/2006 par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 107/2008, 8. panta 1. punkts, to lasot kopsakarā ar šīs regulas pielikumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to attiecībā uz dabīgo minerālūdeni un citu ūdeni ir aizliegts izmantot norādi “ļoti maz nātrija vai sāls” vai jebkuru citu norādi, kuru patērētājs varētu saprast tāpat.

Turklāt Direktīvas 2009/54 par dabīgo minerālūdeņu ieguvu un tirdzniecību 9. panta 2. punkts, to lasot kopsakarā ar šīs direktīvas III pielikumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka uz dabīgā minerālūdens iepakojuma, etiķetes vai reklāmā ir ietvertas norādes vai uzraksti ar mērķi likt notice patērētājam, ka attiecīgajā ūdenī ir maz nātrija vai sāls vai ka tas ir piemērots uzturam ar samazinātu nātrija saturu, ja kopējais nātrija saturs visos tā klātesošajos ķīmiskajos savienojumos ir vienāds ar vai pārsniedz 20 mg/l.

(sal. ar 56. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

3. Aizliegums uz dabīgā minerālūdens iepakojuma, etiķetes vai reklāmā ietvert jebkādas norādes vai uzrakstus, kuros ir izdarīta atsauce uz zemu nātrija vai sāls saturu šajos ūdeņos, kāds ir paredzēts Regulas Nr. 1924/2006 par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 107/2008, 8. panta 1. punktā, to lasot kopā ar šīs regulas pielikumu, un Direktīvas 2009/54 par dabīgo minerālūdeņu ieguvu un tirdzniecību 9. panta 2. punktā, to lasot kopā ar šīs regulas III pielikumu, ir iejaukšanās vārda un informācijas brīvībā, kā arī viņa darījumdarbības brīvībā.

Tomēr, pirmkārt, šī iejaukšanās ir noteikta ar likumu un, otrkārt, ar minētajām tiesību normām netiek ietekmēta uzņēmēja vārda un informācijas brīvības būtība, ciktāl ar tām informācija, kura var tikt paziņota patērētājam saistībā ar nātrija vai sāls daudzumu dabīgā minerālūdenī, ir pakļauta noteiktiem nosacījumiem. Nekādi neaizliedzot dabīgā minerālūdens ražošanu vai tirdzniecību, attiecīgais tiesiskais regulējums aprobežojas tikai ar to, ka noteiktā jomā tiek paredzēti nosacījumi etiķetēm un ar to saistītajām reklāmām. Šādā veidā ar to nekādi netiek aizskarta darījumdarbības brīvības būtība. Turklāt nepieciešamība nodrošināt, ka patērētājs saņem cik vien iespējams precīzu un pārskatāmu informāciju attiecībā uz produkta raksturīgajām iezīmēm, saglabājas cieši saistīta ar cilvēka veselības aizsardzību, un tas ir vispārējas nozīmes jautājums, ar ko var tikt attaisnoti ierobežojumi uzņēmēja vārda un informācijas brīvībai un viņa darījumdarbības brīvībai.

Attiecībā uz samērīguma principa ievērošanu, tā kā nešķiet, ka risks cilvēka veselībai no bagātīga nātrija patēriņa visos tā savienojumos, it īpaši nātrija bikarbonāta veidā, būtu izslēgts, Savienības likumdevējs varēja uzskatīt, ka prasības un ierobežojumi, kādi ir paredzēti Regulas Nr. 1924/2006 8. panta 1. punktā un Direktīvas 2009/54 9. panta 2. punktā attiecībā uz tādu norāžu un uzrakstu izmantošanu, kuros ir atsauce uz mazu nātrija daudzumu dabīgā minerālūdenī, bija piemēroti un nepieciešami, lai Savienībā nodrošinātu cilvēka veselības aizsardzību. Savienības likumdevējam ir jāņem vērā piesardzības princips, atbilstoši kuram gadījumā, ja pastāv šaubas par to, vai personu veselība ir pakļauta riskam, vai par to, kāds ir riska apjoms, piesardzības pasākumus var veikt, negaidot, kamēr šo risku esamība un pakāpe ir pierādīta pilnībā. Gadījumā, kad sakarā ar nepietiekamu, nepārliciecināšu vai neprecīzu rezultātu vai pētījumu raksturu nav iespējams precīzi noteikt riska pastāvēšanu vai tā apmēru, bet

pastāv iespēja, ka sabiedrības veselībai tiks nodarīts reāls kaitējums gadījumā, ja risks īstenotos, piesardzības princips pamato ierobežojošu pasākumu pieņemšanu. Līdz ar to iejaukšanās uzņēmēja vārda un informācijas brīvībā, kā arī viņa darījumdarbības brīvībā ir samērīga ar izvirzītajiem mērķiem.

(sal. ar 67., 69.–71., 74. un 81.–85. punktu)

4. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 76. punktu)